

Tisztelt Kollégák!
Tisztelt Hallgatók!
Tisztelt Egyetemi Polgárok!
Kedves Vendégeink, hölgyeim és uraim!

A halacha, a zsidó vallásjog a hívő kötelességévé teszi, hogy napjában több tucat-szor áldja az Örökkévalót, megemlékezve egyfelől parancsolatairól, másfelől pedig végtelen irgalmáról, mely egyike azon 13 mércének, mely a talmudi hagyomány szerint a Teremtőt jellemzi. Épp ezért jámbor szokás az, hogy elérve az év, adott esetben a tanév bizonyos napját, fölhangozzék ajkunkról a $\Psi\text{הוהיניו}$, az ősi áldás, melyet azért rebeg el az istenfélő, hogy megérhetett az évek ciklikus körforgásában egy-egy nevezetes napot, pl. a tanévzárót. Ez az áldás mondandó ugyanakkor abban az esetben is, ha szívünknek kedves személyeket látunk viszont hosszú idő elteltével. Két esztendőnyi szünet után először tudunk jelenléti alapú tanévzárót tartani. Kettős okunk is van tehát arra, hogy elmondjuk a $\Psi\text{הוהיניו}$ -t. Idén ugyanakkor nem csak ezt az áldást mondhatjuk el főnnhangon, Isten nevének említésével, de לגומל -t is teljes joggal bencsolhatunk, azaz elmondhatjuk azt az áldást is, mely a váltság útján szolgálásból, illetve börtönből szabadulók, esetleg más testi vagy lelki értelemben halálos veszedelemből megmenekülők áldása. Jogunk van erre a második áldásra is, hiszen fékevesztetten tomboló világjárvány másfél évét tudjuk magunk mögött. Oktatót is, hallgatót is veszítettünk. Emlékükből fakadjon áldás! Túlélővé keményített bennünket a gondviselés.

Ne felejtjük azonban, hogy az előbb említett két áldás merőben különböző módon viszonyul az időhöz. Az egyik a ciklikusság, a meghitt megszokottság hálás áhítatából, a másik az előre nem sejthető sorscsapástól, rontástól, vagy épp emberi gögtől, kicsinyes gonoszságtól, a partikuláris érdeket a közjó elé helyező önzéstől való megmenekülés hálájából szólítja az Örökkévalót. Az a körülmény, hogy mindkét áldás autentikusan hangzik el ma ajkunkról, jól mutatja, mennyire nehéz, embert és közösséget próbáló időszakon jutottunk túl, mennyi kihíváson vezetett át bennünket az, akit e falak között közel 150 éve a legjobb szándékkal igyekszünk szolgálni. Nem

erővel, de a szellem zár az avart fölkaravó, örökké élő, megújuló, az újra fogékony, azt megőrizni, gyarapítani és terjeszteni is képes mozgékonyaságával.

Az elmúlt két évben sikerre vittük a már-már lehetetlent. A különböző intézményi inerciák miatt hovatovább bezárás előtt álló zsidó vallástudományi Doktori Iskolát sikerült megtartanunk és két lépcsőben ugyan, de öt esztendőre, azaz 2025-ig akkreditálnunk. Ezzel megőriztük intézményünk egyetemi rangját. Az OR-ZSE egészét érintő intézményakkreditáció első köre is sikeresen zárult. Ez lehetővé teszi, hogy a világjárvány okozta késéssel ugyan, de elindíthassuk új képzések szakakkreditációs eljárásait, növelhessük az Egyetem képzési portfólióját.

Ez önmagában sem kevés. Mindemellett teljesen új nemzetközi környezetben helyreállítottuk alma materünk hajdani, nemzetközi kapcsolatainak sorát. Az elmúlt két évben elsődlegesen az európai térség kapcsolati hálóját építettük ki. Az OR-ZSE belépett az ERASMUS-programba, lehetővé téve, hogy hallgatóink és oktatóink szabadon mozogjanak az európai felsőoktatási térségben. Idén február végén együttműködési szerződést kötöttünk Brandenburg tartomány vezető állami egyetemével, a Potsdami Egyetemmel. Ezt az ünnepi aktust megtisztelte jelenlétével Manja Schüle, a tartományi kormány közép- és felsőoktatásért felelős minisztere, aki ünnepi beszédet is intézett hozzánk, bátorítva bennünket az európai integráció közös útján történő további előrelépésekre, intézményi függetlenségünk megőrzésére. Márciusban hasonló együttműködési megállapodást kötöttünk a Hamburgi Egyetem Bölcsészettudományi Karával is, így a háromoldalú együttműködések előtt is megnyílt az út. A rabbiképzésen túl mindez elsődlegesen a judaisztika és a kultúratörténet szakot, valamint a tervezett szakokat erősíti majd.

Az elmúlt három évben négy nemzetközi pályázaton is nyertesnek bizonyult vagy az Egyetem, vagy valamely oktatói csoportja.

Fontos feladatunknak tartjuk annak az 1990-ben Schweitzer József rektor által bevezetett intézményi hagyománynak az újjáélesztését is, hogy végzett rabbinövendékeink alanyi jogon lehessenek tagjai az RA-nek, a neológ világmozgalom nemzetközi rabbikarának. E cél érdekében nem csak az RA európai vezetőségével folytattunk si-

keres tárgyalásokat, de idén júniusban Ariel Stofenmacher rabbi, a Buenos Aires-i, Seminario Rabínico Latinoamericano rektora és jómagam a korábbiakhoz hasonlóan távlatos együttműködési megállapodást is aláírtunk. Ezzel az OR-ZSE és Dél-Amerika spanyol ajkú neológ rabbiképzője között hivatalos és szoros intézményi kapcsolat jött létre, mely főképpen a doktori és a rabbi-, illetve kántorképzést erősíti majd. Meg kell említenem ugyanakkor azt is, hogy február óta hasonló intézményi kötelék áll fenn az OR-ZSE és az Alkalmazott Tudományok Drezdai Egyeteme között is. Ennek az együttműködésnek a keretében már közös pályázatot is benyújtottunk. Ha erőfeszítéseinket siker koronázza, ez az együttműködés a szociális munka szak és az e köré szerveződő MA-szak erősítését szolgálja majd. Ez a kooperáció a Rabbiképző intézménytörténetének azért is fontos mérföldköve, mert Egyetemünk egyfelől a szociális munka szakon keresztül fejt ki legintenzívebb módon társadalomépítő tevékenységét, szolgálva a társadalmi mobilitás és az elesettek, rászorulóknak gyámolításának vallási értelemben is szent ügyét, másfelől pedig a tudományosság, ha tetszik a tan, a *Tóra* és a vallási odaadás, a kántori, rabbinikus szolgálat, ha tetszik az *Ávoda*, mellett az isteni koncepció szerint a világ harmadik pillére épp a jó cselekedetek, a szociális gondoskodás lelkülete. A *cheszed*, vagyis az önzetlen szeretet gyakorlása, héberül mondva a *gemilut chászádím*, a zsidó vallás gyakorlati érvényesülésének legnyilvánvalóbbika. A *gemilut cheszed* alapszavának, a *gemilut*nak a töve ugyanaz a három gyökhang, gimel-mem-lamed, mely a veszedelemből történő megváltásért, a gondviselő isteni kegyelméért mondott, korábban már említett áldás központi szójátékát is adja: *מי שגמלכם כל-טוב הוא יגמלכם כל-טוב*, *aki minden veletek történt jót cselekedte, az cselekedjék veletek eztán is mindenféle jót*. Az Örökkévaló a járványtól való megszabadulásra mondott áldásában *לחייבים טובות* *הגומל*-ként, azaz még a gyarlókkal is jókat cselekvőként jelenik meg. Lássuk be, hogy a szociális munka és a felekezeti közösségszervezés munkájában voltaképpen ez a gyarlóságokon fölül emelkedő lelkület diadalmaskodik, azaz nem a mi emberi indulatunk, igazságérzetünk, ha tetszik logikánk érvényesül, vagyis a szociális munka során voltaképpen nem mi cselekszünk, csupán isteni akaratot hajtunk végre, a gondviselés eszközeivé

válunk, még ha gyakran nehéz súlyként is nehezedik ránk mindaz a gond, melyet viselni, elviselni segítünk.

Mindezek tükrében azt kívánom a tanév végére érve, a következő tanévnek pedig a küszöbére jutván, hogy a *cheszed*, a másik felé forduló szeretet lelkülete sugározódjék széjjel kettős áldásként intézményünkben, és vezessen bennünket a zsidóság tudományáért tett erőfeszítéseink, valamint a sokszínű, a változó világra nyitott neológ zsidó vallási közösségért való fáradozásaink során. Ne feledjük egy pillanatra se, szolgálat ez, azaz szolgák munkálkodása. Legyünk a következő évben is a Teremtő megbízható munkatársai, עבדים נאמנים, paradox módon tán épp azáltal, hogy megőrizzük a tőle elnyert szabadságot. Maradjunk jövőre is, igen, Jeruzsálemben is בני חורין. Erre mondjátok velem, hogy ámén!